

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **V. T. P.**, zast. Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2013, č. j. 9 Ca 407/2009 – 73,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Dne 7. 10. 2008 podal žalobce k Policii ČR, službě cizinecké policie Praha, inspektorátu cizinecké policie Mladá Boleslav (správní orgán I. stupně) žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Správní orgán I. stupně však z informačního systému cizinecké policie zjistil, že žalobci byla zrušena platnost dlouhodobého pobytu na území ČR, a ten proto není oprávněn k podání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR, řízení tedy usnesením ze dne 9. 10. 2008, č. j. CPPH-23329/ČJ-2008-63, zastavil pro neoprávněnost dle § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „cizinecký zákon“). Odvolání, které proti tomuto usnesení žalobce podal, Policie ČR, služba cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie (správní orgán II. stupně) rozhodnutím ze dne 6. 5. 2009, č. j. CPR-309-1/ČJ-2009-9CPR-C220, zamítl a usnesení správního orgánu I. stupně potvrdil.

[2] Rozhodnutím ze dne 3. 7. 2009, č. j. CPR-309-2/ČJ-2009-9CPR-C220, však správní orgán II. stupně po provedení přezkumného řízení své předchozí rozhodnutí dle § 97 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., zrušil, neboť zjistil, že rozhodnutí o zrušení platnosti dlouhodobého pobytu na

území ČR bylo zrušeno pro podstatné procesní vady předcházející jeho vydání. Svým následujícím rozhodnutím ze dne 27. 7. 2009, č. j. CPR-309-3/ČJ-2009-9CPR-C220, pak správní orgán II. stupně původnímu odvolání žalobce vyhověl a usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 9. 10. 2008 zrušil a věc mu vrátil k novému projednání.

[3] Správní orgán I. stupně poté usnesením ze dne 4. 9. 2009, č. j. CPPH-23329-10/ČJ-2008-63, zastavil řízení pro neoprávněnost podání dle § 169 odst. 7 písm. d) cizineckého zákona, neboť došel k závěru, že žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu byla podána opožděně. Poslední žalobcovo povolení k pobytu v České republice mělo platnost do 11. 9. 2008. Žádost o prodloužení víza musí být podána nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza. Poslední den pro podání žádosti byl tedy dle § 60 odst. 2 cizineckého zákona 29. 8. 2008, žalobce však žádost podal až 7. 10. 2008. Správní orgán I. stupně přitom neakceptoval žalobcovu tvrzení (uplatněné v odvolání proti původnímu usnesení o zastavení řízení z 9. 10. 2008), podle něhož podal svou žádost včas dle § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona, tedy ve lhůtě tří dní po odpadnutí důvodů na vůli cizince nezávislých, které mu zabránily ve včasné podání žádosti. Žalobce totiž neuvedl žádné konkrétní důvody, které by mu bránily v podání žádosti o prodloužení povolení k pobytu v řádné lhůtě.

[4] Správní orgán II. stupně pak k odvolání žalobce rozhodnutím ze dne 23. 11. 2009, č. j. CPR-15359-1/ČJ-2009-9CPR-C220 (dále též „napadené rozhodnutí“) změnil výrok napadeného rozhodnutí tak, že ve spojení s opravným rozhodnutím ze dne 24. 11. 2009, č. j. CPR-15359-2/ČJ-2009-9CPR-C220, jeho výrok zní: *„řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání podané dne 7. 10. 2008 panem P. V. T., (dále jen „účastník řízení“) se podle ustanovení § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., zastavuje.“* V tomto rozhodnutí dal sice správní orgán II. stupně zapravdu žalobci, že správní orgán I. stupně nesprávně použil ustanovení § 60 odst. 2 cizineckého zákona, které stanoví lhůtu k podání žádosti o prodloužení platnosti víz, s tím, že na případ žalobce žádajícího o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dopadá § 47 odst. 1 cizineckého zákona; obě tato ustanovení však upravují příslušnou lhůtu shodně. Správní orgán II. stupně dále uvedl, že opožděné podání příslušné žádosti nelze považovat za vadu, k jejímuž odstranění by byl povinen žalobce vyzývat, i když ten v odvolání uvedl, že se správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval tím, zda mu ve včasné podání žádosti nebránily důvody na jeho vůli nezávislé ve smyslu § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona.

[5] Proti napadenému rozhodnutí žalobce brojil žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, v níž uvedl, že podle jeho názoru bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné. Žalobce spatřoval tyto vady jednak v tom, že mu nebyla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, dále v nesprávné aplikaci § 47 odst. 1 cizineckého zákona upravujícího lhůtu k podání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, a konečně v tom, že správní orgán II. stupně se s námitkou nesprávné aplikace § 47 odst. 1 cizineckého zákona nevypořádal v rámci napadeného rozhodnutí, ačkoli žalobce tuto námitku vznesl již ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V průběhu řízení před městským soudem došlo k 1. 1. 2013 k přechodu věcné působnosti v agendách pobytu cizinců z Policie ČR na žalovaného.

[6] Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 16. 1. 2013, č. j. 9 Ca 407/2009 – 73, zamítl. V odůvodnění pak uvedl, že platnost předchozího povolení k dlouhodobému pobytu skončila žalobci ke dni 11. 9. 2008, posledním dnem k podání žádosti o jeho prodloužení byl tak 29. 8. 2008. Z toho důvodu postupoval správní orgán I. stupně podle názoru městského soudu správně, když ve věci neopatřoval další podklady pro rozhodnutí a z důvodu opožděnosti podání žádosti řízení zastavil, nebyl tak zde prostor pro uplatnění žalobcovy práva dle § 36 odst. 3

pokračování

správního řádu, když ve správním spise nebyly žádné podklady, s nimiž by se žalobce měl seznámit. Městský soud dále přisvědčil žalobci, že postup upravený § 47 odst. 1 cizineckého zákona je speciální ve vztahu k obecné úpravě správního řádu, odmítl však, že by toto ustanovení upravovalo důkazní břemeno zavazující správní orgán, aby prokázal, že žalobce nepodal svou žádost včas a že v případě pochybností se má tato lhůta za zachovanou ve smyslu § 40 odst. 2 správního řádu. Žalobce totiž podle městského soudu žádné důvody na jeho vůli nezávislé ve smyslu § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona v průběhu celého správního řízení ani v podané žalobě neoznačil a neprokázal. Jeho tvrzení, že žádost podal včas podle § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona pak za tvrzení existence na žalobcově vůli nezávislé překážky bránící mu podat žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu považovat dle městského soudu nelze, neboť z něj není patrné, jakou konkrétní překážku má žalobce na mysli. Městský soud neshledal jako důvodnou ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.

[7] Citovaný rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále též stěžovatel) včasnou kasační stížností, v níž uvedl, že nesouhlasí s právními závěry městského soudu. Ustanovení § 47 odst. 1 cizineckého zákona ve znění účinném v době rozhodování správních orgánů totiž podle jeho názoru upravovalo dvě lhůty, a to jednu lhůtu pro podání žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 120 dnů a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti stávajícího povolení, jednak lhůtu tří pracovních dní po zániku důvodů na vůli cizince nezávislých, které mu zabránily v podání žádosti ve lhůtě první. Podle stěžovatele je zřejmé, že on svou žádost podal ve lhůtě druhé, což správnímu orgánu I. stupně avizoval. V takovém případě však nemůže správní orgán zůstat nečinný; pokud nemá náležitě prokázáno, že žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu byla podána včas ve lhůtě podle § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona, je povinen vyzvat žadatele k odstranění vady jeho podání, jak plyne z § 45 odst. 2 správního řádu. V této souvislosti poukázal stěžovatel na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 11. 2010, č. j. 10 Ca 415/2009 – 49, který podle jeho tvrzení v obdobné situaci zaujal stejný právní názor, jaký stěžovatel prezentuje ve své kasační stížnosti.

[8] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů a rovněž vyjádření správního orgánu II. stupně k podané žalobě. Žalovaná se rovněž ztotožnila s právními závěry městského soudu.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[9] Po shledání přípustnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Ačkoli stěžovatel výslovně nepodřadil své námitky vůči napadenému rozsudku městského soudu kasačním důvodům stanoveným v § 103 odst. 1 s. ř. s., je ze znění kasační stížnosti zřejmé, že stěžovatel namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem. Nejvyšší správní soud tedy podřazuje kasační námitky stěžovatele pod důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Klíčovou otázkou, jež byla Nejvyššímu správnímu soudu předložena touto kasační stížností k řešení je, zda zmínka žadatele o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, že

svou „*žádost podává včas na základě § 47 odst. 1 věta druhá*“ cizineckého zákona, je způsobilým tvrzením, že na straně cizince je dán důvod na vůli cizince nezávislý, který mu zabránil v podání žádosti ve lhůtě stanovené prvou větou téhož ustanovení cizineckého zákona, a případně, zda za takové situace je dána povinnost správního orgánu vyzvat žadatele k odstranění vady podání (ve formě doplnění přesného uvedení tohoto důvodu a prokázání jeho existence).

[12] Při posuzování této otázky vyšel Nejvyšší správní soud z následující právní úpravy. Podle § 47 odst. 1 cizineckého zákona ve znění účinném do 31. 12. 2009 platilo, že „*žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 120 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 120 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.*“

[13] Ustanovení § 44a odst. 3 cizineckého zákona ve znění účinném do 31. 12. 2009 stanovilo, že „*Na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 47 vztahuje obdobně.*“

[14] Podle § 169 odst. 7 písm. d) cizineckého zákona ve znění účinném do 31. 12. 2009 se usnesením zastaví řízení také tehdy, jestliže cizinec „*podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.*“

[15] Správní řád pak v § 45 odst. 2 stanoví, že „*nemá-li žádost předepsané náležitosti, nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).*“

[16] Citované ustanovení § 47 odst. 1 cizineckého zákona v tehdy účinném znění tedy upravuje, jak správně uvádí stěžovatel, k podání žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu dvě lhůty. První, řádná lhůta, plyne dle tohoto ustanovení od 120. dne před uplynutím platnosti stávajícího dlouhodobého pobytu a končí 14. den před uplynutím platnosti stávajícího dlouhodobého pobytu. Pro případ, že by v podání této žádosti cizinci zabránilo na jeho vůli nezávislé důvody, může ji podat v dodatečné lhůtě tři dnů od odpadnutí této překážky.

[17] V daném případě předchozí stěžovatelovo povolení k dlouhodobému pobytu zaniklo dne 11. 9. 2008. Z toho se podává, že posledním dnem lhůty k podání žádosti o prodloužení tohoto povolení byl den 29. 8. 2008. Stěžovatel však tuto žádost podal až 1. 10. 2008 faxovým podáním ze dne 1. 10. 2008, které bylo v souladu s § 37 odst. 4 věta druhá správního řádu doplněno ve lhůtě 5 dnů jeho originálem odeslaným poštovní zásilkou dne 1. 10. 2008 a doručeným správnímu orgánu prvního stupně dne 7. 8. 2008. Aby taková žádost mohla být považována za podanou v dodatečné lhůtě, musel by být dán důvod na stěžovatelově vůli nezávislý, který mu zabránil podat žádost do 29. 8. 2008 a tento důvod musel odpadnout nejpozději tři dny před podáním žádosti, tedy 28. 9. 2008.

[18] Řízení o stěžovatelově žádosti bylo nejprve usnesením správního orgánu I. stupně ze dne 9. 10. 2008, č. j. CPPH-23329/ČJ-2008-63, zastaveno podle § 169 odst. 7 písm. d) cizineckého zákona, neboť rozhodující správní orgán z informačního systému cizinecké policie zjistil, že stěžovateli byla zrušena platnost dlouhodobého pobytu na území České republiky, a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 28. 5. 2008, jeho žádost tak byla podána v době, kdy k tomu nebyl oprávněn. Teprve v odvolání proti tomuto usnesení stěžovatel nekonkrétně uvedl, že mu

pokračování

ve včasné podání žádosti zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, které je schopen na výzvu správního orgánu řádně doložit a odůvodnit. Po té, co bylo po provedeném zkráceném přezkumném řízení zrušeno jak rozhodnutí správního orgánu II. stupně ze dne 6. 5. 2009, č. j. CPR-309-1/ČJ-2009-9CPR-C220, jímž bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání, tak i citované původní rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 9. 10. 2008, č. j. CPPH-23329/ČJ-2008-63, vyrozuměl stěžovatel opět správní orgán I. stupně podáním ze dne 27. 8. 2009, že „*svou žádost podal řádně a včas ve lhůtě podle § 47/1 věta 2. z. č. 326/1999 Sb.*“ Žádné konkrétní důvody, které mu v podání žádosti v řádné lhůtě zabránily, však neuvedl ani tehdy, ani v dalším průběhu správního řízení, tedy ani v odvolání proti dalšímu rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 4. 9. 2009, č. j. CPPH-23329-10/ČJ-2008-63, kterým bylo řízení znovu zastaveno pro neoprávněnost podání způsobenou opožděností žádosti. Omezil se pouze na tvrzení, že žádost byla podána v dodatečné lhůtě, a správnímu orgánu I. stupně vytkl, že se touto skutečností nezabýval a nevyzval jej k doplnění konkrétních důvodů. Sám však tyto důvody nespécifikoval.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že z průběhu správního řízení je zřejmé, že svou žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu právě v této dodatečné lhůtě podal a že tuto skutečnost správnímu orgánu I. stupně řádně avizoval. Tomuto tvrzení však nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Ze stěžovatelovy žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu ze dne 1. 10. 2008 je zřejmé toliko to, že nebyla podána v řádné lhůtě. Měl-li stěžovatel v úmyslu využít zákonné možnosti podat svou žádost ve lhůtě dodatečné, bylo na něm, aby tuto skutečnost výslovně uplatnil a tvrdil a také doložil důvody na jeho vůli nezávislé, které mu v podání žádosti v řádné lhůtě zabránily (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 17. 6. 2013, č. j. 5 Ca 252/2009 – 42). K tomu, aby bylo možné takovou žádost považovat za podanou v dodatečné lhůtě, tedy zásadně nestačí, pokud žadatel teprve v průběhu odvolacího řízení uvede, že ji právě v této lhůtě podává. Cizinecký zákon vyžaduje, aby byly tvrzeny a doloženy důvody na žadatelově vůli nezávislé, které mu zabránily v podání žádosti ve lhůtě řádné. Těmto nárokům však stěžovatel nedostal, ačkoli mu podle jeho vlastního vyjádření nic nebránilo jim vyhovět a ačkoli mu bylo zřejmé, že řízení o jeho žádosti hrozí zastavení pro opožděnost jejího podání. I přesto se však stěžovatel neodhodlal tyto důvody specifikovat a doložit, ale spokojil se pouze s vybízením správního orgánu k tomu, aby jej k tvrzení a doložení těchto důvodů sám vyzval.

[20] Takový procesní postup však Nejvyšší správní soud nemůže aprobovat, neboť prakticky hraničí se zneužíváním procesních práv. Rozhodnutí o prodloužení platnosti povolení k trvalému pobytu je v zájmu stěžovatele, stejně jako doložení toho, že jeho žádost byla podána včas. Není proto zřejmé, proč by stěžovatel měl s konkretizací těchto důvodů na jeho vůli nezávislých, jež mu zabránily v podání příslušné žádosti v řádné lhůtě, jakkoli otálet a vyčkávat s tím na výzvu správního orgánu, zvláště za situace, kdy si této povinnosti byl dle svých opakovaných vyjádření vědom. Jak ve shora citovaném rozsudku správně uvedl městský soud, je obecně přijímaným procesním pravidlem, že brání-li účastníkovi řízení v učinění určitého úkonu objektivní překážka, je právě na tomto účastníkovi, aby - jakmile takový důvod odpadne - sdělil tuto skutečnost správnímu orgánu a také ji prokázal, a to zároveň s tímto zmeškaným úkonem (srov. úpravu navrácení v předešlý stav dle § 41 správního řádu). Z § 47 odst. 1 věta druhá cizineckého zákona přitom neplyne, že by se v případě právě této lhůty měl uplatnit jiný postup, nebylo by to ostatně ani logické.

[21] Vytýká-li tedy stěžovatel správnímu orgánu II. stupně, že zůstal nečinný ve vztahu k jeho nekonkrétnímu tvrzení, že příslušná žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu byla podána včas v dodatečné lhůtě, konstatuje Nejvyšší správní soud, že se tak stalo vinou samotného stěžovatele. Ten se totiž v rámci ani jediného svého podání ke správním

orgánům nepokusil specifikovat žádný důvod, který mu v podání žádosti v řádné lhůtě zabránil, natož aby jej prokázal. Správní orgány tak nemohly dospět k jinému závěru, než že předmětná žádost byla podána opožděně, stěžovatel jim totiž nenabídl žádný podklad, na jehož základě by mohly zvážit, zda skutečně nebyly naplněny podmínky druhé věty ustanovení § 47 odst. 1 cizineckého zákona. Stěžovatel ostatně ani v řízení před správními soudy údajně objektivní důvody, které mu měly bránit v podání žádosti v řádné lhůtě, nijak nekonkretizoval ani nedoložil.

[22] Na tomto místě tak Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebylo povinností správních orgánů vyzývat stěžovatele k označení důvodů na jeho vůli nezávislých, jež mu zabránilo v podání jeho žádosti v řádné lhůtě, ani k jejich prokázání. Stěžovatelem namítané ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu totiž směřuje na odstranění formálních nedostatků žádosti, jež jsou stanoveny v § 37 odst. 2 a § 45 odst. 1 správního řádu (a jejich prostřednictvím případně ve speciálních předpisech). Sama stěžovatelova žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu však takové vady nevykazovala, respektive správní orgány ani nemohly přistoupit k jejímu věcnému přezkoumání, neboť byla podána opožděně a nebyly tak naplněny podmínky vedení řízení. Bylo tedy zcela na stěžovateli, aby označil a doložil důvody, které zakládaly včasnost jeho podání v rámci dodatečné lhůty. Takový postup by ostatně odpovídal i zásadě obezřetného procesního postupu účastníka správního řízení, zvláště v situaci, kdy byl zastoupen advokátem, a nemohl tak být poškozen svou případnou nevědomostí o tom, že včasnost podání své žádosti je povinen v situaci, kdy usiluje využít dodatečné lhůty, řádným způsobem prokázat.

[23] Ve své kasační stížnosti dále stěžovatel upozornil na rozsudek Městského soudu ze dne 26. 11. 2010, č. j. 10 Ca 415/2009 – 49, v němž tento soud v analogické situaci zaujal stanovisko, které v rámci tohoto řízení zastává i stěžovatel (tedy podle něhož se správní orgán II. stupně byl povinen věcně se vypořádat s tvrzením žadatele, který v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně pouze uvedl, že svou žádost nepodal opožděně, ale v rámci dodatečné lhůty, přičemž důvody na jeho vůli nezávislé, které mu zabránilo podat žádost ve lhůtě řádné, je připraven uvést a prokázat na výzvu správního orgánu). Tyto závěry jsou tak v rozporu se závěrem, k němuž městský soud dospěl v napadeném rozsudku ve věci stěžovatele.

[24] K problematice rozdílného rozhodování krajského soudu ve skutkově a právně podobných případech se Nejvyšší správní soud vyjádřil již ve svém rozsudku ze dne 12. 8. 2004, č. j. 2 Afs 47/2004 – 83, č. 398/2004 Sb. NSS, v němž uvedl, že *„pokud stejný senát krajského soudu posuzuje procesně zcela srovnatelné případy procesně odlišně, a to bez jakéhokoliv odůvodnění, dopouští se tím jurisdikční libovůle odporující základnímu principu materiálního právního státu, kterým je předvídatelnost rozhodování státních orgánů a s ním související princip právní jistoty, mající v konečném důsledku dopady i na princip rovnosti účastníků soudního řízení. Změna přístupu při hodnocení procesních pravidel bez výslovného zásahu provedeného legislativní formou nebo bez využití mechanismů sjednocování judikatury prostřednictvím soudů vyšší instance a současně bez racionálně podloženého a přesvědčivého odůvodnění je proto ústavně nežádoucí.“*

[25] Z tohoto závěru plyne, že má-li soud rozhodující právní věc, jež je skutkově a právně podobná věci, v níž již bylo rozhodnuto, v úmyslu se od tohoto dříve vysloveného závěru odchýlit, musí takový postup řádně odůvodnit. K tomu je však třeba, aby soud o takovém předcházejícím rozhodnutí věděl. Je sice s odkazem na právní zásadu, podle níž soud zná právo, oprávněné očekávat, že soudy znají nejen právní předpisy, ale i relevantní judikaturu, vždy je však nutné přihlídnout i k dalším okolnostem případu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 9. 2007, č. j. 2 As 94/2006 – 51, konstatoval, že důležitou součástí naplňování cíle jednotného rozhodování, respektive řádného zdůvodnění případného odchýlení se od v minulosti zaujatého stanoviska, je i úzká součinnost účastníků řízení. Zvláště pokud se chtějí určitého právního názoru již dříve některým soudem vyjádřeného dovolat, je i jejich spoluodpovědností, aby na něj

pokračování

rozhodující soud upozornili. To platí pochopitelně zejména za situace, kdy v jejich věci rozhoduje jiný soud nebo senát, než který dřívější právní stanovisko zaujal. V citovaném rozsudku však dále Nejvyšší správní soud uvedl, že „*ke tomu, aby nereflektování prejudikatury bylo důvodem zrušení přezkoumávaného rozsudku, by navíc zásadně musela přistoupit i jeho věcná nesprávnost.*“ Pokud by totiž Nejvyšší správní soud rušil rozsudky krajských soudů formalisticky pouze z důvodu nereflektovaného odchýlení se od prejudikatury, aniž by zkoumal, zda názor, k němuž krajský soud dospěl, věcně a právně ob stojí, šlo by o postup, který by v konečném důsledku byl na újmu efektivitě poskytování soudní ochrany. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud přikročí ke zrušení rozsudku soudu nižší instance v případě zjištění této vady pouze tehdy, pokud je právní závěr, k němuž krajský soud dospěl, nesprávný a nebo Nejvyšší správní soud nemůže nedostatek odůvodnění jeho rozhodnutí zhojit tím, že se s argumentací dřívějšího soudního rozhodnutí vyrovná v rámci odůvodnění svého rozhodnutí.

[26] V dané věci Nejvyšší správní soud zjistil, že názor městského soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 26. 11. 2010, č. j. 10 Ca 415/2009 – 49, na který poukázal stěžovatel, je skutečně odlišný od názoru, ke kterému dospěl městský soud v rozsudku napadeném stěžovatelovou kasační stížností. Jak plyne ze spisu městského soudu, právní zástupce stěžovatele na tento dříve zaujatý názor městský soud upozornil v přípisě ze dne 15. 1. 2013, tedy den před nařízeným jednáním ve věci. Městský soud proto měl povinnost své odlišné stanovisko odůvodnit a je jeho pochybením, že tak neučinil a nijak předchozí právní názor vyjádřený v namítaném rozsudku nerefletoval. Nejvyšší správní soud však toto pochybení nepovažuje za důvod pro zrušení napadeného rozsudku, neboť, jak plyne ze shora uvedené argumentace, se závěry, ke kterým v napadeném rozsudku městský soud dospěl, se věcně ztotožňuje. Ani tuto stěžovatelovu námitku tak Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[27] Vzhledem k tomu, že stěžovatelovy námitky byly shledány nedůvodnými, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je nedůvodná a proto ji musí podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 na konci s. ř. s. zamítnout.

[28] O nákladech pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nevznikly, stěžovatel pak úspěch ve věci neměl. Proto žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu